

De Ziekte van Addison bij de hond – De Basics – Korte samenvatting

Wat is de ziekte van Addison?

De ziekte van Addison is een chronische endocriene aandoening die optreedt als de bijnieren niet meer genoeg hormonen aanmaken om je in het leven te houden. Het komt voor bij mensen en ook bij honden. Veel rassen en kruisingen kunnen de ziekte van Addison krijgen, maar er zijn rassen waarbij het vaker voorkomt. Dit zijn onder andere Poedels, Portugese Waterhonden, Labrador Retrievers, West Highland White Terriers, Duitse Doggen, Sint Bernhardhonden, Duitse Staande Korthaar, Bearded Collies en Nova Scotia Duck Tolling Retrievers. We beginnen het ook vaker te zien bij Labradoodles en Goldendoodles.

Met de juiste medicatie leven honden met de ziekte van Addison een lang en gezond leven en kunnen ze alles doen wat een gezonde hond ook kan. Als ze eenmaal hersteld zijn van de Addison crisis (de meeste honden krijgen de diagnose pas als ze heel erg ziek zijn, dit wordt Addison crisis genoemd) kunnen de honden alles weer doen wat ze voorheen ook deden, bijvoorbeeld Agility en andere hondensporten, Therapiehond en alle andere activiteiten waarvoor ze gefokt zijn. De enige uitzondering is dat men niet meer moet fokken met een hond die de diagnose ziekte van Addison heeft gekregen.

De ziekte van Addison is goed te behandelen met medicatie en is ook betaalbaar. Canine Addison's Resources & Education (CARE) is altijd beschikbaar om u te helpen met alles wat u moet weten en om al uw vragen te beantwoorden.

Symptomen

De symptomen van de ziekte van Addison zijn soms vaag en lijken op veel andere ziektebeelden. De symptomen zijn hieronder genoemd, dan begrijpt u wat er bedoeld wordt. U hoeft niet alle symptomen te zien. Het kan ook zijn dat u het gevoel heeft dat er iets niet klopt met uw hond maar dat u er niet echt de vinger op kunt leggen. Symptomen kunnen komen en gaan, soms zelfs maanden- of jarenlang. De ziekte van Addison staat bekend als 'The great Pretender', omdat de symptomen lijken te horen bij andere ziektebeelden. Dit kan ervoor zorgen dat het lang duurt voordat de diagnose gesteld wordt of zelfs dat de verkeerde diagnose gesteld wordt. Als de diagnose niet op tijd gesteld wordt en behandeld wordt kan de ziekte van Addison fataal zijn.

- Lusteloosheid
- Spierslapte
- Geen of verminderde eetlust
- Gewichtsverlies
- Braken
- Diarree, soms met bloed in de uitwerpselen (Vervolg op volgende pagina)

- Snel moe/uitgeput
- Veel plassen en/of drinken
- Uitdroging
- Rillingen of trillen
- Neervallen en niet meer reageren
- Trage hartslag
- Veranderingen in de vacht

Diagnose en behandeling

De enige test die de ziekte van Addison echt aantoonst is de ACTH Stimulatietest. Naast deze test wordt normaal ook altijd een bloedonderzoek gedaan.

Een hond die alleen onvoldoende cortisol aanmaakt heeft een dagelijkse vervanging van glucocorticoiden nodig zoals Prednison. Deze vorm van de ziekte van Addison wordt de atypische vorm genoemd ('Atypical Addison's'). Sommige honden blijven levenslang atypisch, maar andere honden kunnen de typische vorm ('Typical Addison's') ontwikkelen. Deze vorm wordt hieronder beschreven.

Het bloedonderzoek van een hond die zowel onvoldoende cortisol als onvoldoende aldosteron aanmaakt laat een verlaagde Natriumwaarde en een verhoogde Kaliumwaarde zien. Deze vorm van de ziekte van Addison wordt de typische vorm genoemd. Als de hoge kaliumwaarde niet behandeld wordt voordat die te hoog wordt zal de afloop dodelijk zijn. Gelukkig zullen de ernstige symptomen ervoor zorgen dat men over het algemeen al met de hond naar de dierenarts gaat voordat de kalium die hoogte bereikt. Bij diagnose zal er infuusvloeistof (NaCl 0.9%) worden toegediend om de elektrolyten (dat zijn de natrium en kalium) weer in evenwicht te brengen. Door de infuusvloeistof wordt namelijk de natriumwaarde verhoogd en de kaliumwaarde verlaagd. Deze typische vorm van de ziekte van Addison wordt behandeld met een maandelijks injectie Zycortal (DOCP) (buiten Europa Percorten of Zycortal) plus een dagelijkse glucocorticoid (zoals Prednison) of met dagelijkse tabletten Florinef/Fludrocortison/Astonin H. De beschikbaarheid van de medicatie is afhankelijk van het land waarin u woont. In Nederland en België is Zycortal de eerste keuze, maar Florinef/Fludrocortison is ook beschikbaar.

Canine Addison's Resources & Education (CARE) is altijd beschikbaar om u te helpen om de ziekte te begrijpen, de behandeling uit te leggen zoals uw dierenarts die voorstelt, wat u kunt verwachten als uw hond de diagnose ziekte van Addison heeft gekregen, hoe u de behandelingskosten kunt verlagen en al uw andere vragen te beantwoorden.

U kunt ons vinden via onze website <http://www.canineaddisons.org> of op Facebook <https://www.facebook.com/groups/CanineAddisonsResourcesAndEducation/>